

BAJKOTERAPIA UKIERUNKOWANA NA PIĘKNO, PRAWDĘ, DOBRO – MORALNE, WARTOŚCI

*„Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa,
jaką sobie ludzkość wymyśliła.”*

Wislawa Szymborska

Czasy współczesne nazywane są **epoką kryzysu relacji**, co przekłada się na:

- deficyty w kontaktach interpersonalnych,
- ucieczkę od tradycyjnych form komunikacji i spędzania wspólnie wolnego czasu,
- zmianę hierarchii wartości i potrzeb,
- zmianę postrzegania otaczającego nas świata i ludzi,
- dążenie jednostki do niezależności oraz samowystarczalności.

Tymczasem dzieci, szczególnie te najmniejsze, uczą się głównie poprzez naśladownictwo i bezpośredni kontakt z ważnymi dla nich osobami dorosłymi.

W okresie socjalizacji pierwotnej, mającej miejsce w rodzinnym domu dziecka, wzorem dla niego staje się przede wszystkim mama i tata.

To dzięki nim dziecko poznaje otaczający je świat, podstawowe zasady i normy, niekwestionowane wartości, tradycje i obyczaje.

Szczególnie pomocne w prawidłowym kształtowaniu osobowości dziecka i wychowaniu do wartości, na tym etapie jego życia są: *baśnie, bajki, legendy, wiersze i opowiadania*.

Czytanie dziecku pozwala na:

- budowanie relacji i zacieśnienie więzi uczuciowej pomiędzy rodzicem, a dzieckiem,
- motywuje dziecko do samorozwoju,
- pozwala dziecku na zdobywanie nowych kompetencji poznawczych, emocjonalnych, społecznych.

Czytając dziecku dajemy mu najcenniejszy prezent,
czyli swoją obecność, miłość, zainteresowanie.

Budujemy silną więź z dzieckiem, wchodzimy w jego świat,
docieramy do jego serca, poznajemy jego zainteresowania,
dostrzegamy to, co dla dziecka jest trudne, przykre
lub niezrozumiałe.

Dajemy dziecku poczucie bezpieczeństwa i akceptacji,
a zatem wyposażamy je we wszystko, co jest fundamentem
jego przyszłego życia.

Wspólne czytanie z dzieckiem służy:

- * rozbudzaniu ciekawości otaczającym światem;
- * usprawnianiu koordynacji wzrokowo-ruchowej;
- * kształtowaniu kreatywności i wyobraźni dziecka;
- * nabywaniu umiejętności wyciągania wniosków, porównywania faktów;
- * wzbogacaniu słownictwa;
- * rozbudzaniu zainteresowania książką i tekstem pisanym;
- * kształceniu poczucia estetyki, czyli pobudzaniu artystycznej wrażliwości;
- * stymulowaniu rozwoju emocjonalnego, kształtowaniu wrażliwości i empatii;
- * przekazywaniu wartości, ukazywaniu piękna, dobra;
- * chroni przed uzależnieniem od telewizji, komputera, telefonu.

Zatem czytanie książek wspiera rozwój poznawczy dzieci, porządkuje ich wiedzę o świecie, bawi, budzi ciekawość i inspirowanie do działania, sprzyja rozwojowi procesów psychicznych, takich jak: percepcja wzrokowa i słuchowa, myślenie przyczynowo - skutkowe, mowa, koncentracja uwagi. Niezmiernie ważną rolę odgrywa również w rozwoju inteligencji emocjonalnej małego dziecka.

Szczególnym rodzajem utworów literackich dla dzieci wspierających tą sferę rozwoju są bajki terapeutyczne

Do nich zaliczamy:

- * bajki relaksacyjne,
- * bajki psychoedukacyjne,
- * bajki psychoterapeutyczne.

Bajkoterapia jest formą wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, którego adresatem są dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Bajki pełnią znaczącą rolę w rozwoju moralnym dziecka. Pozwalają bez lęku spojrzeć na swoje problemy i uczą jak pomagać sobie samemu i innym w trudnych sytuacjach. Bajki uczą dziecko pozytywnego myślenia o sytuacjach lękotwórczych. Bajki terapeutyczne aktywizują małego odbiorcę, zachęcają do odważnego, konsekwentnego, celowego, a przede wszystkim konstruktywnego działania.

Bajki terapeutyczne zatem sprzyjają:

- * poznawaniu, rozpoznawaniu i nazywaniu przez dziecko emocji,
- * radzeniu sobie w trudnych sytuacjach, znajdowaniu konstruktywnych rozwiązań pojawiających się problemów,
- * rozwijaniu otwartości na szukanie pomocy w sytuacjach kryzysowych,
- * rozwiązywaniu konfliktów,
- * rozwijaniu empatii i odpowiedzialności za siebie i innych,
- * prawidłowemu przebiegowi procesu adaptacyjnego w nowym środowisku np. przedszkolu,
- * ukazywaniu wartości koleżeństwa, przyjaźni.

Książki stanowią istotną część kultury każdej społeczności. Atrakcyjnymi tekstami w tym zakresie są: legendy, podania, opowiadania, albumy o profilu historycznym oraz poezja i rymowanki.

Ważną rolę w przekazie tego typu tekstów literackich odgrywają seniorzy – babcie i dziadkowie.

Wspólne czytanie w/w pozycji, jako interakcja dzieci z dziadkami lub pradziadkami będącymi niejednokrotnie świadkami niektórych ważnych wydarzeń ma wymiar szczególny.

Autentyczność i szczerść relacji między dziećmi, a seniorami łączy pokolenia.

Książki i ich bohaterowie towarzyszą dzieciom podczas ich pobytu w naszym przedszkolu, często w powiązaniu z treściami bajek podejmowane są przez nas działania: zabawy dowolne, zabawy kierowane przez nauczyciela, zajęcia edukacyjne, zajęcia dodatkowe, imprezy integracyjne.

Pomagają one w prawidłowym przebiegu procesu socjalizacji wtórnej – ustalaniu norm i zasad panujących w grupie oraz ich przestrzeganiu, kształtowaniu postaw prospołecznych dzieci, wychowaniu do wartości. Ułatwiają przebieg procesu wyrównywania szans edukacyjnych u dzieci.

Na przestrzeni wielu lat wypracowaliśmy wiele własnych metod pracy i działań, mających na celu rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród dzieci do których należy zaliczyć:

- * Kąciki książek systematycznie wzbogacane o nowe pozycje;
- * Kąciki teatralne uzupełniane nowymi pacynkami i kukiełkami, w tym także wykonywanymi przez dzieci;
- * Wspólne z dziećmi układanie wierszy, rymowanek, opowiastek, tworzenie własnych książeczek;
- * Zachęcanie do zabaw dramowych w oparciu o wysłuchane teksty literackie;
- * Organizowanie wycieczek do bibliotek na zajęcia edukacyjne, spotkania autorskie;
- * Przygotowywanie przedstawień teatralnych na podstawie znanych baśni i bajek;

- * Systematyczne prowadzenie akcji:
 - Rodzinne czytanie,
 - Bajki pomagajki – popołudnia z bajką terapeutyczną.
- * Organizowanie konkursów wiedzy o książkach,
- * Udział w:
 - Międzynarodowym projekcie czytelniczym „Magiczna moc bajek”,
 - Ogólnopolskim projekcie „Z Kicią Kocią Maluchy zamieniają się w Zuchy”,
 - Wojewódzkim projekcie „Biało-czerwona dla przedszkolaka”,
- * Wspólne przygotowywanie imprez z okazji „Święta Książek”,
- * W przedszkolu od kilku lat działa także kółko czytelnicze „Mały czytelnik”.

Misja książki nie kończy się na ostatniej stronie.

Jej oddziaływanie jest długofalowe, a wspomnienia dziecięcych lektur często towarzyszą dziecku przez całe lata. Kultura czytania razem jest nie tylko szlachetną tradycją, lecz także spoiwem międzypokoleniowym.

Motywacja do kontaktu z literaturą, właściwy dobór książki i towarzyszenie dziecku w tej pięknej czytelniczej przygodzie, to wyraz mądrej i czułej troski dorosłego o dziecko, bezcenna inwestycja w jego rozwój.

Dziękujemy za uwagę

- opracowały:
mgr Beata Słowik
mgr Karolina Borawska